This is what you should know after this lecture + own work:

 Explain why one needs to perform *attenuation correction* in emission imaging
 For a gamma camera or a PET scanner estimate count rate given activity and attenuation distribution. In simple cases, from the count rate and attenuation map estimate the activity distribution.

- 3. Describe how SPECT imaging works
- 4. Describe the rationale behind PET imaging
- 5. List the different kinds of coincidences in PET acquisition
- 6. List the main components of a PET scanner and describe how different detector designs influence image quality.

7. Explain why using different isotopes in both SPE and PET influences image quality

Emission 3 (SPECT and PET)

snabb sammanfattning av tidigare avsnitt

i bästa möjliga fall:

goal: aktivitetesfördelning (aktivitet och position)

Några problem

Viktigt med radiotracers som är organspecifika!

Viktigt med attenueringskorrektion (CT)

Ett enkelt exempel av: från räknehastigheten och attenuering bestäm aktivitet

Vad är ''imaging task'' i emission? (och i ''Single Photon Emission'' avbildning i synnerhet)

Vi startar enkelt:

*
^{99m} Tc punktkälla

Under 100 s fås 10000 counts i ett område på kameran på 50 pixels. Uppskatta källans aktivitet och position.

I. Källans aktivitet.

Kom ihåg de ''stora'' stegen i lösningen:

Räknehastighet, r, är 100 cps (antal counts/insamlingstid)

Antal utstrålade fotoner/s, u_{fps}

$$u_{fps} \approx \frac{r}{\eta_{\text{geo}} \eta_{\text{int}}^{\text{PP}}} \approx \frac{r}{\frac{b_h^2}{4\pi l_h^2} \cdot 0, 5(1 - e^{-\mu(E_\gamma)t_k})}$$

För ^{99m} Tc är antal utstrålade fotoner/s = aktivitet

Om vi tar: Kristall: Csl, 8 mm tjock Kollimator: hålbredd 0,8 mm, hållängd 20 mm

Källans aktivitet $\approx$ 1,7 MBq

Vad är "imaging task" i emission? (och i "Single Photon Emission" avbildning i synnerhet) gammakamera

Vi startar enkelt:

	100
	2
	-

Under 100 s fås 10000 counts i ett område på kameran på 50 pixels. Uppskatta källans aktivitet och position.

punktkälla

2. Källans position.

projektion på detektor motsvarar 50 px => längden är cirka 7 px

Vad är ''imaging task'' i emission? (och i ''Single Photon Emission'' avbildning i synnerhet)

Vi fortsätter med mindre enkelt:

^{99m}Tc punktkälla i mitten på vattensfär

gammakamera

Under 100 s fås 10000 counts i ett område på kameran på 50 pixels. Uppskatta källans aktivitet och position.

Vad är ''imaging task'' i emission? (och i ''Single Photon Emission'' avbildning i synnerhet)

Vi fortsätter med mindre enkelt:

^{99m}Tc punktkälla i mitten på vattensfär

Under 100 s fås 10000 counts i ett område på kameran på 50 pixels. Uppskatta källans aktivitet och position.

Utan att ta hänsyn till att källan var i en vattensfär hade vi uppskattat dess aktivitet till 1,7 MBq. Men källan var i en vattensfär och därför är det riktiga aktivitet:

Lägre än 1,7 MBq
 I,7 MBq, vi har ju precis räknat ut det!
 Högre än 1,7 MBq
 Det går inte att säga något

Vi fortsätter med mindre enkelt:

^{99m}Tc punktkälla i mitten på vattensfär

Låt oss säga att vattensfär har en radie på 5 cm. Uppskatta källans aktivitet som, utan attenueringskorrektion, uppskattades till 1,7 MBq.

Antal fotoner som når detektor har attenuerats med:

$$e^{-0,146\frac{\mathrm{cm}^2}{\mathrm{g}}\cdot 1\frac{\mathrm{g}}{\mathrm{cm}^3}\cdot 5\mathrm{cm}} \approx 0,48$$

Aktivitet uppskattas då till:

$$\frac{1,7 \text{ MBq}}{0,48} \approx 3,5 \text{ MBq}$$

NIST-tabell för vatten

Energy	μ/ϱ
(MeV)	(cm ² /g)
1.00000E-03	4.078E+03
1.50000E-03	1.376E+03
2.00000E-03	6.173E+02
3.00000E-03	1.929E+02
4.00000E-03	8.278E+01
5.00000E-03	4.258E+01
6.00000E-03	2.464E+01
8.00000E-03	1.037E+01
1.00000E-02	5.329E+00
1.50000E-02	1.673E+00
2.00000E-02	8.096E-01
3.00000E-02	3.756E-01
4.00000E-02	2.683E-01
5.00000E-02	2.269E-01
6.00000E-02	2.059E-01
8.00000E-02	1.837E-01
1.00000E-01	1.707E-01
1.50000E-01	1.505E-01
2.00000E-01	1.370E-01
3.00000E-01	1.186E-01
4.00000E-01	1.061E-01
5.00000E-01	9.687E-02
6.00000E-01	8.956E-02
8.00000E-01	7.865E-02
1.00000E+00	7.072E-02
1.25000E+00	6.323E-02
1.50000E+00	5.754E-02
2.00000E+00	4.942E-02
3.00000E+00	3.969E-02
4.00000E+00	3.403E-02

00000 00

Ett mindre enkelt exempel av: från räknehastigheten och attenuering bestäm aktivitet

Dx

Single Photon Emission Computed Tomography

Single Emission Computed Tomography (ofta gör man också en CT för attenuation korrektion)

Låt oss säga att vi vill göra SPECT

Sinogram / data

14

12

10

value 8

6

4

2 ·

0 -

Vad händer om jag gör upplösning 2 ggr bättre? (detektor pixellisering 1/2 så stor, bilpixellisering 1/2 stor => 600 px)

baseline

Vad händer om jag halverar insamlingstid?

dubbelt så bra temporal upplösning

- 6.86

20.90

Attenuation correction in SPECT

■ FIGURE 19-7 Attenuation correction. On the left is a reconstructed transverse image slice of a cylindrical phantom containing a well-mixed radionuclide solution. This image shows a decrease in activity toward the center due to attenuation. (A small ring artifact, unrelated to the attenuation, is also visible in the center of the image.) In the center is the same image corrected by the Chang method, using a linear attenuation coefficient of 0.12 cm⁻¹, demonstrating proper attenuation correction. On the right is the same image, corrected by the Chang method using an excessively large attenuation coefficient.

multivs single head spect

bättre sensitivity vs resolution trade off

bättre uniformity enklare mekanik

Positron Emission Tomography

Outline

- PET basic idea
  'electronic' collimation
- 3. sensitivity (vs resolution)
- 4. cyclotron (production of isotopes for PET)
- 5. comparison emission vs transmission

Positron Emission Tomography

Basic idea

I PET kan ett sönderfall som bäst placeras:

 1. med en precision som beror bara på detektorn
 2. med en precision som beror på fotonernas energi.
 3. med en precision som beror på positron range

All projections at the same time!

+ no rotation gantry- risk for paralysis!

i bästa möjliga fall:

PET geometri och data

LOR a mellan kristaller inom samma ring LOR b mellan kristaller i olika ringar

Hur många parametrar behövs för att bestämma en linje i rummet?

- 1. axial coordinate
- 2. vinkel i xy-plan
- 3. avstånd från centrum av FOV
- 4. vinkel i xz-plan (ringskillnad)

PET data är 4D! 1-3 ger sinogram(er)

Common modern detector design

Many of this "detector blocks" are used to form a ring.

Crystal	Primary decay constant (ns)	Secondary decay constant (ns)	Relative emission intensity	Emission wavelength (nm)	Index of refraction
BaF ₂	0.8	600	12	220 and 310	1.49
CsF	4		5	390	1.48
Lu ₂ SiO ₅ (Ce) (LSO)	40		75	420	1.82
Gd ₂ SiO ₅ (Ce) (GSO)	60	600	30	430	1.85
NaI(TI)	230	~10,000	100	410	1.85
Bi ₄ Ge ₃ O ₁₂ (BGO)	300		15	480	2.15
CsI(Na)	630		75	420	1.84
CaF ₂ (Eu)	900		40	435	1.44
CsI(TI)	1000		45	565	1.80
CdWO₄	5000	~20,000	20	480	2.20

Scintillation and Optical Properties of Some Common Scintillator Crystals

Physical Properties of Some Common Scintillator Crystals

Crystal	Density (g/cm ³)	Effective atomic number	Hygro- scopic	Rugged
CdWO₄	7.90	64	No	No (cleaves easily)
Lu ₂ SiO ₅ (Ce)				
(LSO)	7.40	65	No	Yes
Bi ₄ Ge ₃ O ₁₂				
(BGO)	7.13	75	No	Yes
Gd ₂ SiO ₅ (Ce) (GSO)	6.71	59	No	No (cleaves easily)
BaF ₂	4.88	53	No	Yes
CsF	4.64	53	Very	No
CsI(Na)	4.51	54	Yes	Yes
CsI(TI)	4.51	54	Slightly	Yes
Nal(TI)	3.67	51	Yes	No
CaF ₂ (Eu)	3.18	17	No	No

High Z, high density (511 keV) Quick! (coincidence)

Crystal property	Purpose
High density	High y-ray detection efficiency
High atomic number	High y-ray detection efficiency
Short decay time	Good coincidence timing
High light output	Allows large number of crystal elements per photodetector
Good energy resolution	Clear identification of full energy events
Emission wavelength near 400 nm	Good match to photomultiplier tube response
Transparent at emission wavelength	Allows light to travel unim- peded to photomultiplier tube
Index of refraction near 1.5	Good transmission of light from crystal to photomulti- plier tube
Radiation hard	Stable crystal performance
Nonhygroscopic	Simplifies packaging
Rugged	Allows fabrication of smaller crystal elements
Economic growth process	Reasonable cost

Properties of the Ideal Scintillation Crystal for PET

possible outcomes:

true coincidence

scatter coincidence

random coincidence

true = the detected gammas come from same decay => true not true! (different decays)

which can be eliminated?

possible outcomes:

true coincidence

scatter coincidence

random coincidence

true = the detected gammas come from same decay => true not true! (different decays)

are random coincidences many?

A. JA B. NEJ

event counted in a: under τ there will be R τ counts somewhere on detector

► for every count -> RT possible pairs (one true(?) all other untrue)

Count rate random coincidences: R²T

minimising random coincidences

Other sources of image noise

Lower noise but lower efficiency!

Effektivitet i PET

Since $N_E \alpha$ to activity => CCR α to activity

vanliga tidsfönster för PET med BGO 12 ns, med LSO 4,5 ns

ann hilation happens here

For Time Of Flight PET one needs time resolution of order 100 ps

Is this a problem for coincidence timing? A. JA B. NEJ

→ spatial resolution is not the same in periphery as in middle of FOV

resolution at different positions in FOV

FIGURE 18-10 Apparent width of a detector element, d', increases with increasing radial offset in a PET scanner consisting of a circular array of detector elements. Because the depths at which the γ rays interact within the scintillation crystal are unknown, the annihilation event for a pair of photons recorded in coincidence could have occurred anywhere within the shaded volume. The magnitude of the effect depends on the source location, the diameter of the scanner, *D*, the length of the crystal elements, x, and the width of the detector elements, d.

 $d' = d\cos\theta + x\sin\theta$

Increasing crystal thickness:

- I improves spatial resolution
- 2 does not influence spatial resolution
- 3 worsen spatial resolution
- **4** improves efficiency
- 5 does not influence efficiency
- 6 worsen efficiency
- 7 does not influence spatial resolution in the exact centre of FOV

Attenuation factor for coincidences is:

A. $(e^{-\mu x})^2$ B. $e^{-\mu x}$ C. $e^{-\mu(d-x)}$ D. $e^{-\mu d}$

More attenuation in PET or SPECT? Does attenuation disturb more in PET or SPECT?

collimator (mechanical)

no collimator (''electronic collimation'')

efficiency 10-3% efficiency up to 10%

gammas E ~100-200 keV

gammas E = 511 keV

F-18-FDG oncology

brain activity imaging

rest

music

images

alzheimer's disease

54 year old female, 68.2 kg (150 lbs)

Decreased glucose metabolism in posterior parietal association cortex in patient with memory problems.

isotopes for PET

Radio- isotopes	T _{1/2}	β ⁺ Max Energy (MeV)	% Ratio	Resolution (mm rms)
^{11}C	20 min	0.96	100	0.92
¹³ N	10 min	1.2	100	1.35
¹⁵ O	122 sec	1.7	100	2.4
^{18} F	110 min	0.64	97	0.54
⁶⁴ Cu	12.8 h	0.65	18	0.55
⁶⁸ Ga	68 min	1.9	89	2.8
⁸² Rb	76 sec	3.4	95	6.1

Isotope	Tracer	Physiological Process	Main Application
¹¹ C	2 Methionine Protein Synthesis		Oncology
¹¹ C	Raclopride	D2 Receptor	Movement Disorder
¹³ N	Ammonia	Blood Perfusion	Myocardial Perfusion
¹⁵ O	Water/Dioxise	Blood Perfusion	Brain Activation
^{18} F	Fluorine Ion	Bone Metabolism	Oncology
¹⁸ F			Oncology
	Fluorine deoxyglucose	Glucose Metabolism	Neurology
			Cardiology

Activity for PET: cyclotron

